

Átfedések

Öt kelet-európai festő munkái

SINKÓ ISTVÁN

Glassyard Galéria, 2018. IX. 6. – X. 6.

GENTI KORINI: *Structure Nr. 2*, 2017.
olaj, vászon, 160×120 cm
A Glassyard jövőtábol

Fenyvesi Áron kurátor izgalmas válogatást mutat be a Glassyard Gallery termeiben lengyel, cseh, román és albán festők munkáiból. A zömmel a 30-as éveikben járó alkotók szakmai elkötelezettsége az absztrakció hibridizációja – ahogy Fenyvesi fogalmazza meg a kapcsolódási pontokat –, azaz a századelő cseh, lengyel és orosz avantgárdjának képi világa kerül átértékelésre, ugyanakkor felidézésre is.

A Kupka, Larionov, Malevics, Strzemiński nevével fémjelzett kelet-európai geometrikus absztrakt szellemisége ott lebeg az alkotók művei felett. Közülük a legdominánsabb, hazánkban is ismert kiállító a cseh Vladimír Houdek, aki most kis méretű montázképeket és néhány hatalmas geometrikus művet mutat be a galéria termeiben. A groteszk – neodadaista felfogású – szürke, zöld, kékes árnyalkatú munkákban az emberi arc és a geometria, a kubisztikus forma talál egymásra. A hatalmas

papír alapú vagy vászon festményeken az op-art hatását is megidézi az alkotó. Az absztrakció térbeliségben is feldolgozható, megjeleníthető. Felénk domborodó félhengerhullámok, a sötét háttérből mintegy kubista Caravaggio-kép hatását keltő gigantikus formák ejtik ámulatba a nézőt. Komoly felfedezése a tárlatnak az albán Genti Korini, aki a posztkommunista Albánia posztmodern építészetének bűvöletében (ahogy Fenyvesi Áron a festő munkásságának inspirációs forrását kifejti) színes geometrikus formák összeépítésével, valóban városképekhez, épületszerkezetekhez vagy fantáziaépítészeti művekhez hasonlatos festményeket állít ki a tárlaton.

Agata Bogacka lengyel festőnő a kubista – sőt, art decós – elemekkel jelentkező festményén a faktúra és a forma egységét vizsgálja. További munkáin átfedésekben festi le a valóságos elemeket. Ezek nyomokban felfedezhetők maradnak önarcképváriációin, és néha Birkás Ákos tojássorozatának végtelenségig egyszerűsödő arcformáit idézik. A hajmotívum azért itt is fellelhető, mellesleg festészettechnikai problémákat is felvet.

A román Maxim Liulca és a lengyel Karolina Bielawska hasonló utat járnak be, mindketten az amerikai absztrakt expresszionizmus geometriába hajló vonulatát (Kline-t, Motherwellt, Clyfford Stillt) idézik meg. Erőteljes, széles ecsetkezelés, a foltok dominanciája, sötét-világos ellentétek és a részekben felbukkanó élénk színek mutatják, hogy elődeik stílusjegyei felhasználásával miként építik képi világukat.

Az egymásra utaló és a múlt klasszikus modernjeire reflektáló alkotói magatartás köti össze az alkotói gondolatot, az öt művész munkássága így lesz koherens egészzé. Fenyvesi felvetése, hogy „az absztrakció miként hibridizálódik és lép reakcióba a második világháborút követő expresszív festészeti gesztusokkal”, valóban tetten érhető a tárlaton. Válogatása azért is dicsérendő, mert a közös gondolkodásmód más és más festői nyelveken keresztül realizálódik. Houdek drámai groteszkjei, Bielawska *Fekete Nap*-sorozata a „dark side”-ot, Korini és Bogacka munkái a derűsebb kísérletezést, a festőiség színesebb élményét nyújtják a nézőnek.

KAROLINA BIELAWSKA: *Black Sun I–III.*, 2017,
aszfalt, ragasztó, zománc, lakk, vászon, 100×120 cm,
középen: **VLADIMÍR HOUDEK:** *Untitled*, 2018, olaj, akril, vászon, 250×200 cm
A Glassyard jövőtábol

